ცნობის ფურცელი

VI წ. ყოველ-დღიური გამოცემა 1901 ოთხშაბათი, 15 აგვისტო № 1554

გაზეთის ფასი: წლიწადში—6 მან., თვეში—75 კაპ., ცალკე ნომერი—3 კაპ., ფასი განცხადებისა: ვიწრო სტრიქონი „პეტიტით“ პირველ გვერდზე—10 კ. მეოთხეზე—5 კაპ.

ხელის-მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებანი მიიღება: „მოამბის“ და „ცნობის ფურცლის“ რედაქციაში ბანკის დიდ ქუჩაზე, № 27, და წიგნების გამომცემელ ქართველთა ამხანაგობის კიოსკში (ქვაშვეთის ეკკლესიის პირდაპირ).

ხელ-მოუწერელი წერილები არ დაიბეჭდება.—დასაბეჭდი წერილები რედაქციის სახელობაზე უნდა გამოიგზავნოს.—პირისპირ მოლაპარაკება რედაქციასთან შეიძლება ყოველ დღე, კვირა-უქმეების გარა,დ 11 საათიდან 1-ლ საათამდე.

რედაქციის კანტორა იმყოფება ბანკის დიდ ქუჩაზე, მარტიროზოვის სახლში, № 27.

ფოსტის ადრესი: Тифлисъ, въ редакцію „Цнобисъ-Пурцели“—„Моамбе“. **ტელეფონი** № 372.

კნეინა ეკატერინე დიმიტრის ასული და გენერალ-ლეიტენანტი თ. გიორგი სპირიდონის ძე ხიმშიაშვილები გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ გარდაცვალებასა პირველი: ძვირფასის შვილისას, ხოლო მეორე—ძმისას

თ. დიმიტრი სპირიდონის ძის ხიმშიაშვილისას

ქ. ტფილისში 12-ს ამ აგვისტოს. პანაშვიდები ყოველ დღე სალამოს 7 საათზე (ოლგინსკაია, 4). მიცვალებულის გვამს გამოასვენებენ ხუთშაბათს, 16 აგვისტოს, დილის 10 საათზე და დაკრძალავენ ვერის წმ. იოანეს ეკკლესიის გალავანში.

მწუხარებით გულ-მოკლულნი **კნეინა სოფიო დიმიტრის ასული და თ. გრიგოლ ნიჟარაძის ძე დასამძენი** გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ გარდაცვალებასა პირველი ძვირფასის და დაუვიწყარის მამის, ხოლო მეორე სიმამრის

თ. დიმიტრი სპირიდონის ძის ხიმშიაშვილისას

ქ. ტფილისში 12-ს ამ აგვისტოს. პანაშვიდები ყოველ დღე სალამოს 7 საათზე (ოლგინსკაია, 4). მიცვალებულის გვამს გამოასვენებენ ხუთშაბათს, 16 აგვისტოს, დილის 10 საათზე და დაკრძალავენ ვერის წმ. იოანეს ეკკლესიის გალავანში.

საფაბრიკო საწყობი

ქაღალდის ფაბრიკის სააქციონერო საზოგადოებისა

გ. ი. პალლიზენ

რუჯევის ქაღალდის ფაბრიკის ამხანაგობისა და კოშელევების ქაღალდის ფაბრიკებისა.

ტფილისი, გოლოვინის პროსპ. და გიორგის ქუჩის კუთხე. ✡ **ბაქო**, მილიუტინის ქუჩა, გრანდ-ოტელის ქვემოდ.

ქაღალდი ყოველ-გვარი: ფოსტის, საწერი, წიგნის, ალბომის, გაზეთის, საბეჭდი, მუნდშტუკის, ბოთლის გასახვევი და სხვა; აგრეთვე წიგნები, კონვერტები, საწერი და საკანცელარიო საგნები. **ტელეფონი** № 67. (ნ. 0—5)

კბილის საექიმო კაბინეტი

ელისაბედ რომანიშვილისა

მიიღებს ავადმყოფებს დილის 9 საათიდან შუადღის 2 საათ. და სალამოს 4 საათიდან 7 საათამდე. ოლგინის ქუჩის დასწვრივ ვერის თავდაღმართზე, ოსიფოვის სახლი № 1.

ტფილისის კერძო სამკურნალო

მიხეილ გედევანიშვილისა.

ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე. კვირა უქმეების გარდა

დილით:

ნ. ი. **ჭიჭინაძე**—კბილის სნეულებანი 8—10 საათამდე.

მ. ა. **გედევანიშვილი**—ნერვებისა და წამლობა ელექტრონით 9—10 საათამდე.

ნ. გ. **მაღალაშვილი**—შინაგანი 10—11 საათამდე, სამშაბათობით და ხუთშაბათობით.

ნ. ა. **მუღანი**—ყურისა, ყელისა და ცხვირისა 11—12 საათამდე.

ი. ვ. **ახალშენიშვილი**—კბილის სნეულებანი 10—12 საათამდე.

ა. ნ. **მაჭავარიანი**—თვალისა 10—11 საათამდე.

დ. ა. **გედევანიშვილი**—ნერვებისა და შინაგანი 12—1 საათამდე.

მ. გ. **ფეოდოროვი**—შინაგანი და საბავშვო 9—10 საათამდე.

ნ. დ. **მარკევიჩი**—სადოსტაქრო 12½—1½ საათამდე, სამშაბათობით 3—4 საათამდე.

ი. დ. **ბეგთაბეგოვი**—სიფილისისა, კანისა და საშარდესი 1½—2 საათამდე.

სალამოთი:

ი. ნ. **თუმანიშვილი**—დედათა სნეულებანი 5—6 საათამდე.

გ. **მაღალაშვილი**—კვირაობით, 10—12 ს-დე.

სამკურნალოს აქვს საწოლი ოთახები.

ფასი რჩევისა და დარიგებისა 50 კაპ.; ოპერაციები და კრაოტები—მორიგებით. ერთი კრაოტი ღამისთევით უფასოა.

ადრესი: კუკია, ნიკოლოზის ქუჩა, სახლი საგინაშვილისა, № 21 (ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ).

ტელეფონი № 274. (წლ·)

ქალების პროგიმნაზია

ელენე ბახტაძისა

დ. ხონში

ამით აცხადებს, რომ მოსწავლეთა მიღება უმცროს და უფროს მოსამზადებელ, პირველ და მეორე პროგიმნაზიულ და აგრეთვე წელს გახსნილ მესამე პროგიმნაზიულ კლასებში დაიწყება 20 აგვისტოდან და გაგრძელდება მთელი წლის განმავლობაში. თხოვნები უნდა გამოგზავნონ პროგიმნაზიის უფროსის—ელენე ბახტაძის სახელობაზე. სწავლის საფასური როგორც მოსამზადებელ, ისე პროგიმნაზიულ კლასებში 30 მანეთია წელიწადში.

ქართული დრამატიული საზოგადოების

გამგეობა

სექტემბრის პირველ რიცხვებში გამართავს

გამოსაცდელ წარმოდგენას.

ვისაც ჰსურს ამ წარმოდგენაში მიიღოს მონაწილეობა, მიჰმართონ საზოგადოების კანტორაში (სათავად-აზნაურო ქარვასლაში, თეატრის გვერდზე) ყოველ დღე, დილის 10 საათიდან ნაშუადღევის პირველ საათამდე. (5—5)

მთავრობის განკარგულებანი

სამხედრო უწყებას:

ყუბანის 1 პლასტუნის ბატალიონის ასის თავს თ. პეტრე გრუზინსკის ებოძა პორუჩიკობა და გადაყვანილ იქმნა ზაქათალის მე-164 ქვეითა პოლკში.

ვარშავის სამხედრო ოლქის საინტენდანტო სამმართველოს მდივნის თანაშემწის თანამდებობის აღმასრულებელს თოფურიას ებოძა გუბერნსკი სეკრეტრობა.

დეპეშები

(«რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან»)

13 აგვისტო

ლონდონი. კიტჩენერი დეპეშით იტყობინება პრეტორიიდან: „დელარეიმ გამოსცა საპასუხო პროკლამაცია, რომელშიაც იგი აფრთხილებს ბურებს ჩემ უკანასკნელ პროკლამაციის წინააღმდეგ და აცხადებს, რომ იგი განაგრძობს ბრძოლას».

შანჰაი. მდ. იანცძეს წყალდიდობის მიზეზით გახშირდა სიკვდილი და დიდად დაზარალდა ნათესობა. შიშობენ, რომ ზამთარში დიდი გაჭირვება იქნება. ჩინეთის რწმუნებული ნატუნი, რომელსაც ჩინეთის მხრით იაპონიის მთავრობისათვის მწუხარება უნდა გამოეთქვა საელჩოს კანცელარიის უფროსის სუგიიამის მოკვლის გამო, მოვიდა სამშაბათს შანჰაიში იმ განზრახვით, რომ ოთხშაბათს იაპონიაში უნდა წასულიყო, მაგრამ ბრძანება მოუვიდა იქვე დარჩენილიყო.

კოპენჰაგენი. დედოფალი მარიამ თეოდორეს ასული და დანიის პრინცი ვალდემარი მეუღლით მოვიდნენ აქ „პოლიარნაია ზვეზდით“ და მაშინვე საგანგებო მატარებლით გაემგზავრნენ სასახლე ფრედენსბორგში.

კონსტანტინეპოლი. რადგანაც საფრანგეთის ელჩი არა ერთხელ იმუქრებოდა კონსტანტინეპოლიდან წასვლას, სულთანმა გამოსცა ბრძანება, რომლის ძალით „ნავთსადგურისა და სანაპიროების“ საზოგადოებას ეძლევათ კონცესიის ფირმანის თანახმა უფლებანი. ეს გადაწყვეტილება უფრო აკმაყოფილებს საფრანგეთის მთავრობას. როგორც უნდა იყოს, კონსტანი ორის წლის წინეთ ამასვე თხოულობდა. პორტასა და საზოგადოებას შუა დადებული პირობით, რომ პორტას შეუძლია მომავალ წლის განმავლობაში გამოიყიდოს ნაპირები, ამითი ისპობა საარენდო ხელშეკრულობის ის მუხლი, რომლის ძალითაც პორტას გამოყიდვის უფლება ჰქონდა 40 წლის განმავლობაში. საზოგადოების ზემოთ ნახსენები უფლებანი უმთავრესად ეხება ბორნების დადგმას გალატსა და სტამბოლს შუა, იმ მიწების გაყიდვას საზოგადოებისაგან, რომელნიც ნაპირებთან ახლო არის და საწყობების გამართვას. გარდა ამისა პორტამ უნდა გადაიხადოს 700,000 ფრანკი იმ ზარალის დასაფარავად, რომელიც ნახა საზოგადოებამ ორის წლის უნაყოფო მოლაპარაკების განმავლობაში.

პარიჟი. გაზეთები სთხოვენ მთავრობას რუსეთის მეფე-დედოფლის ჩამოსვლის დღე ეროვნულ დღესასწაულად გამოაცხადოს და ამიტომ დახუროს არა მარტო სამინისტროები და სხვა სახელმწიფო დაწესებულებანი, არამედ ბირჟები, მაღაზიები და კანტორებიც, რათა ყველას შეეძლოს მიიღოს მონაწილეობა ლხინში, რომელიც გაიმართება მთელ საფრანგეთში.

პოტსდამი. პრინცი ცუნი გუშინ ავად შეიქმნა ბაზელში. იმპერატორი დაბრუნდება ხვალ.

სარატოვი. თითქმის 3 თვის გვალვის შემდეგ ქალაქში და მიდამოებში კარგი წვიმები იყო.

ხარკოვი. ეგზამენები საექიმო ფაკულტეტზე იქნება 1-ლ სექტემბრიდგან 14 მდე. საეგზამენო კომისიის თავმჯდომარედ დანიშნულია მოსკოვის უნივერსიტეტის საექიმო ფაკულტეტის დეკანი კლეინი.

ხარკოვი. საპატიმროდან განათავისუფლეს ბანკის საქმეების გამო დაპატიმრებულნი საადგილ მამულო და სავაჭრო-სამრეწველო ბანკების გამგეობის წევრები—ჟურავლიოვი, გოლევი, კუკსინი და ავილოვი. ესენი პოლიციის მხოლველობის ქვეშ იმყოფებიან.

ლონდონი. ვინბურგიდან იტყობინებიან, რომ, როგორც ისმის, შტეინი და დევეტი იმყოფებიან მდ. ფოშის (კაპის ახალშენი) აღმოსავლეთ ნაპირის ახლო. ბურები დაიყვნენ სულ პატარ-პატარა რაზმებად და ღამ-ღამობით დადიან, ამიტომაც უფრო ძნელი შეიქმნა მათი შეჩერება. სურსათისა და ფურაჟის შოვნაც უფრო გაუადვილდათ რაზმების სიპატარავის გამო. ბურებს მუდამ მოზდით საიდუმლოთ ახალ-ახალი ცხენები. ორი დიდი რაზმი—700 კაცი იყო—სცდილობდნენ მდ. ორანჟეზე გადასვლას და კაპის ახალ-შენში შესვლას, მაგრამ უკანვე დააბრუნეს.

(სალამოს დეპეშები იხილე მე-4 გვერდზე)

ჟურნალ-გაზეთებიდან

საფრანგეთი. მთავრობის დეკრეტებმა დიდად ააღელვეს კლერიკალების გაზეთები. კლერიკლები ამბობენ, ამ დეკრეტების შემდეგ აღარც კი ჰქონს კონგრეგაციებმა ნება-რთვა თხოვონ: კონგრეგაციება ვერ დაემორჩილებიან ეპისკოპოსებსათ. ამ დამორჩილებით პაპის უფლებას დაამცირებენ, რადგანაც კონგრეგაციები მარტო პაპის უნდა ემორჩილებოდნენო. «ლიბერტე» არწმუნებს: ბევრი მონასტრის წინამძღვარი იმ აზრისაა, რომ ვალდეკ-რუსსოს სხვა რამ საიდუმლო აზრი უდევს გუნებაშიო: ეპისკოპოსები პაპის გადაჰკიდოს, აუჯანყოს და ამნაირად სამღვდელოებაში განხეთქილება ჩამოაგდოს. ბერების კრებულებს მაინც იმედი აქვთ, რომ რესპუბლიკის მთავრობა ვერ მოჰხსნიდავს რომის კათოლიკე-ეპისკოპოსებსაო.

სამინისტროს მომხრე გაზეთებმაც გამოსთქვეს თავიანთი აზრი. გაზ. «ტანა»-ს, როგორც ემჩნევა, არ მოსწონებია დეკრეტები. გაზეთს თავდასპირველად უცნაურად მიაჩნია ის ამბავი, რომ მას შემდეგ, რაც სხვა პარლამენტმა კანონი დაამტკიცა, მოხელეებს მიანდეს და კანონის გამოცემა დაავალეს. პარლამენტმა თავისი მოვალეობა თითქო სხვას გადასცა და ამით პლებისციტის და მონარქიის მომხრეებს კიდევ მეტი საბუთი მისცა კიცხვისა და წინააღმდეგობისათვის გაზეთი ჰფიქრობს: დეკრეტებმა უფრო გააძლიერა ახალი კანონის სასტიკი წესები; სახელმწიფო საბჭომ, როგორც მტყობა, კანონმდებლის საქმეც შეასრულა და პოლიციოსაცა და ცოტა არ იყოს თავის უფლების

საზღვარს გადასცდა. ყველა ადვილად მიჰხვდება, რომ სახელმწიფო საბჭომ მთავრობის აზრის თანახმად შეასწორა კანონი. მთავრობა თითონაც ჰხედავდა კანონის ნაკლულევანებას და სახელმწიფო საბჭომ, მთავრობის სასიამოვნოდ, რაც კი კანონს აკლდა, ისიც დაუმატა. გაზეთი მაინც ბეჯითად ურჩევს კონგრეგაციებს, ნება-რთვა ითხოვეთ და ამით დაამტკიცეთ, რომ მოქალაქობრივი გრძნობაც გაქვთ და გულშიაც ცუდი არა გიდევთ რა; კონგრეგაციებმა რომ უარი თქვან და ახალ კანონს არ დაემორჩილონ, მაშინ ის საქმე მოუვათ, რაც იმათ მოსდის, ვინც სასამართლოში არ გამოცხადდება ხოლმე. მაშინ კონგრეგაციები საქმითაც გამტყუნებულნი იქნებიან და ზნეობრივადაც. იმაზე ცუდიც ხომ არა არის-რა, როცა ბრალდებული გაჩუმდება და ხმას არ იღებს, მაშინ ყველას ნება აქვს ათასნაირი ეჭვი შეიტანოს და როგორც უნდა ისე ახსნას გაჩუმებული ბრალდებულის ქცევა.

✡ ალჟირის პრეფექტმა თანხმობა გამოაცხადა, რომ ალჟირის ქალაქის თავი, ცნობილი ანტისემიტი მაქს რეჟისი სამსახურიდან გადადგესო.

✡ ამ დღეებში ერთმა ქალმა იუსტიციის მინისტრის მონისის მოკვლა განიზრახა. ეს ქალი ქ. ბ. პედერე ყოფილა. სამინისტროს შესასვლელ კარებთან მოსულიყო და ბ. მონისს ელოდებოდა, რევოლვერი დამალული ჰქონდა; მაგრამ განზრახვა დროზე შეუტყვეს და დაატუსაღეს. პოლიციაში ქალმა პირდაპირ სთქვა მინისტრის მოკვლა მინდოდაო. ქ. ბ. პედერეს რაღაცა საქმეში უსამართლოდ მოჰქცევიან და ჯავრის ამოსაყრელად მინისტრის მოკვლა გადაუწყვეტია. ქ. ბ. პედერე ახალგაზდა აღარ არის.

✡ ხმა დადის, რომ ფინანსთა მინისტრი ბ. კაიო თავის თანამდებობას მალე თავს დაანებებს და ინდოეთ-ჩინეთის გენერალ-გუბერნატორად დაინიშნებაო.

ინგლისი. ამას წინად კონსერვატიულმა გაზეთმა «სპექტატორ»-მა გამოაცხადა, ცნობილმა კაპიტალისტმა სესილ როდსმა აღრე 5,000 გ. სტ. შესწირა ლიბერალების დასის ფონდსაო იმ პირობით, რომ ამ დასს ეგვიპტიდან ჯარების გამოყვანა აღარ მოეთხოვაო. კემპბელ ბანერმანმა და ჰარკურმა გამოაცხადეს, ეგ ცნობა— ცოცხალი ტყუილიაო. მაგრამ «სპექტატორ»-ის უკანასკნელ ნომერში როდსმა უპასუხათ: მაგ საქმეზე მიწერ-მოწერა სამხრეთ-აფრიკაში მაქვსო დავიბარე და როცა მივიღებ, «სპექტატორ»-ს გადავცემო. მიწერ-მოწერიდან ყველა დარწმუნდება, რომ «სპექტატორ» მაუტყუარი ცნობა გამოაცხადაო. როდსის შეწირულების თაობაზე ერთმა მისმა დაახლოვებულმა კაცმა ვინმე ჩარლზ ბოიდმა ამ ნაირი წერილი დასწერა იმავე «სპექტატორ»-ში:

«1892 წ. ლიბერალ-იმპერიალისტი სესილ როდსი ერთგულ-ლიბერალური ფედერაციის მდივან შნადჰორსტს იცნობდა და ლიბერალური დასის ფონდისათვის ფული შესწირა. მართო ის კია, რომ როდსს ეშინოდა, ვაი თუ დასმა ეგვიპტიდან ჯარების გამოყვანა მოითხოვოსო, მაგრამ შნადჰორსტმა დაამშვიდა როდსი. რამდენიმე ხნის შემდეგ, მორლეიმ მაინც ერთ კრებაზე ილაპარაკა და მოითხოვა, ეგვიპტიდან ჯარები გამოვიყვანოთო. იმ ხანებში გლადსტონსაც ამ ნაირი აზრი გამოუთქვა. როდსს სწყენოდა ესა, მაშინვე წერილი მიეწერა შნადჰორსტისათვის და თავისი ფული უკან მოეთხოვა. შნადჰორსტმა ჯერ უპასუხა როდსს, თქვენმა წერილმა მეტად გამაკვირვაო და მეორე წერილით შეატყობინა, დასის მეთაურებს მოველაპარაკე და მოსთხოვეს დაამშვიდე როდსი: ლიბერალები ეგვიპტიდან ჯარების გამოყვანას არ მოითხოვენო.»

ამ წერილის ძალით «სპექტატორ»-მა ლიბერალების დასს დააბრალა, სესილ-როდსმა შეგისყიდათ ფულით და ამიტომ ეგვიპტიდან ჯარის გამოყვანა აღარ მოითხოვეთო. ამას გარდა გაზეთი უკიჟინებდათ კემპბელ-ბანერმანს და ჰარკორტს: როცა სამხრეთ-აფრიკის საქმეები ირჩეოდა 1896 წ. ენა დაგებათ და სესილ-როდსის მოქმედებაზე ხმა ვეღარ ამოიღეთო, გეშინოდათ, როდსმა ეგვიპტესა და ამ ფულის შეწირვის საქმე არ გამოაშკარავოსო.

ამ ბრალდების პასუხად «დეილი ნიუს»-ი ამბობს:

«იქნება როდსს მართლაც გაეგზავნოს შნადჰორსტისათვის ფული, მაგრამ არც კემპბელ-ბანერმანს და არც ჰარკორტს არ გაუგიათ ეს ამბავი. ის ხომ სრულებით არ გაუგიათ, რომ ფული რაღაცა პირობით იყო მიღებული და ეგვიპტეს თაობაზე ლაპარაკი იყო გამართული. რაც უნდა გაზვიადონ ეს ამბავი, მაინც იმაზე მეტს ვეღარას იტყვიან, რომ როდსს ფული შეუწირავს ლიბერალების ფონდისათვის და შნადჰორსტთან ეგვიპტიდან ჯარების წამოყვანის თაობაზე მიწერ-მოწერა ჰქონია, შეიძლება თქვან ისიც, რომ ზოგიერთ მინისტრს, ან მინისტრად ნამყოფს შნადჰორსტი დაურწმუნებიათ, ნუ გეშინიათ, ეგვიპტეს ხელიდან არ გაუშვებთო. როდსს როგორც ენებოს ისე განმარტოს ეს ამბავი. როდსი თავხედი კაცია და, როგორც გაიძვერა ვაჭარი, დარწმუნებულია, რომ ლიბერალების დასი ნაყიდი მყავსო: როდსის აზრით, ყოველი კაცის და ყოველი პოლიტიკური დასის ყიდვა მეტად ადვილია.

ჩვენ ძლიერ ვწუხვართ, რომ ლიბერალების დასს როდსის ფული ჰმართებია. თუმცა შნადჰორსტის გასამართლებლად უნდა ვსთქვათ, რომ მაშინ, როცა ეს ფული მიიღო, ჯერ რიგიანად არავინ იცნობდა როდსსა, მაშინ ჯერ არავინ იცოდა, რომ როდსი ასეთ სახელს გაითქვამდა, იოჰანესბურგის შეთქმულობას გამართავდა, ჯემსონის თარეშს მოაწყობდა და ბურებთან უბედურ ომს ასტეხდა. მაინც იმას არავინ დაიჯერებს, რომ ამ უსინდისო და თავხედი მილიონერის შეწირულებას ლიბერალებზე გავლენა ჰქონოდეს».

✡ დეპუტატთა პალატის უკანასკნელ კრებაზე დილონმა ირლანდიის პოლიციაზე ილაპარაკა. ირლანდიელმა ორატორმა მოახსენა პალატას, რომ პოლიცია განგებ ახერხებს და განზრახ იგონებს ხოლმე აგრარიულ ბოროტ-მოქმედებისათ (ბოროტ-მოქმედებას მებატონეების წინააღმდეგ). დილონმა სთქვა:

«ირლანდიაში დარწმუნებულნი არიან, რომ ეს ამბები უმაღლესი მთავრობის ნება-რთვით ხდებათ. ორატორმა თავის ნალაპარაკევის დასამტკიცებლად რამდენიმე მაგალითი მოიყვანა. რამდენიმე ხნის წინად პოლიციელი სერჟანტი შერიდანი და კონსტებლი მაგონი უცებ მიზეზის აუხსნელად სამსახურიდან დაითხოვესო. ამათ ვინმე რაიანი დაეპატიმრებინათ; ამ კაცს ის ბრალი დასდეს, ვითომც ყველა კარებზე მუქარის წერილებს აკრავდაო. რაიანი ორი კვირის განმავლობაში იყო დატუსაღებული და შემდეგ ისევ გაანთავისუფლეს. როცა ირლანდიის მინისტრს უაინდჰემს ჰკითხეს, რად დაითხოვეთ შერიდანი და მაგონიო, მინისტრმა უპასუხათ: ამ პოლიციელებმა ვერც იმის საბუთი მოიყვანეს, რომ რაიანი ნამდვილად სტყუოდა, ვერც თუ ის დაამტკიცეს, რომ რაიანს განგებ ცილი დასწამესო. ეს პასუხი არაფერს არა ჰხსნის.

მთავრობამ ეს საქმე საჯაროდ არ გაარჩია, მაგრამ საიდუმლოდ კი სასტიკი გამოძიება მოახდინა და ამ გამოძიებამ აღმოაჩინა, რომ პოლიციელი შერიდანი განგებ ათასნაირ საქმეებს იგონებდა და ტყუილ-უბრალოდ უდანაშაულო ხალხს ატუსაღებდაო. მაგრამ ეს პოლიციელი მარტოკა ხომ არ ახერხებდა ამ საზიზღარ საქმეებს, ამიტომ საინტერესოა მინისტრმა შეგვატყობინოს, მის თანამოზიარეებს რადას უპირობს. (ირლანდიელები ტაშს უკრავენ). უდანაშაულო ახალგაზდა გლეხს მაკ-გუხანს ორი თვით ციხეში დაპატიმრება გადაუწყვიტეს. ამ კაცს სხვისი ძროხების დაშვებას აბრალებდნენ. ბოლოს გამოჩნდა, რომ ეს საქმე თითონ პოლიციელს შერიდანს ჩაედინა, ამაში თითონ მთავრობა გამოტყუდა. როცა ამ გლეხ-კაცის საქმეს არჩევდნენ, სასამართლოში არც ერთი ირლანდიელი ნაფიცი მოსამართლე არ გარია საქმეში და აგი ამიტომ გაამტყუნეს კიდეც. მაკ-გუხანი მთელი ორი წელიწადი იჯდა ციხეში და ეხლა მთავრობას თითონვე სცხვენიან და უნდა, რომ როგორმე დააჯილდოვოს. ამისთანა ამბავი ბევრი მომხდარა ირლანდიაში. როცა რომელსამე ოლქში ხალხი მშვიდობიანად იქცევა, ირლანდიის პოლიცია ათასნაირ ავაზაკობას იგონებს ხოლმე განგებ, რომ საქმე გაიჩინონ და მთავრობა დაარწმუნონ, პოლიციის შტატის შემოკლება არ შეიძლებაო. ვინმე რეის ტყუილად დააბრალეს ერთი ძირი თივა დასწვაო და სამი თვით ციხეში ჩასვეს მთავრობა გამოტყუდა შერე, რეი უსამართლოდ იყო დასჯილიო და საზღაური მისცა, მაგრამ ოთხი თვის შემდეგ რეი გარდაიცვალა. ამისთანა შესაზარი ამბები ხდება ირლანდიაში და სწორედ ვერ გაგვიგია, რატომ მთავრობა დამნაშავეებს სამართალში არ მისცემს».

ირლანდიის მინისტრმა უაინდჰემმა სთქვა, რაც დილონმა ილაპარაკა, ყველაფერი მართალიაო. მინისტრი იმით იმართლებდა თავს, რომ შერიდანი მართალია საზიზღრად მოქცეულიყო, მაგრამ იმის გასამტყუნებლად საკმაო საბუთები არა მქონდა, ამიტომ სამართალში აღარ მივეცი და მარტო ჩემის ძალით სამსახურიდან დავითხოვეო.

მინისტრის შემდეგ ირლანდიელმა ო'კონორმა ილაპარაკა. ორატორმა სთქვა: ამისთანა ამბები ყოველთვის ხდებოდა ირლანდიაში და ირლანდიელები ყოველთვის უჩიოდნენ ამ წესებსაო. ამას იქით რომ უდანაშაულო ხალხი აღარ გაამტყუნონ, ამისათვის, ორატორის აზრით, თავდაპირველად სასამართლოს წესის შეცვლაა საჭირო და შემდეგ მთელი სახელმწიფო წყობილების შეცვლაცაო.

შეერთებული შტატები. «დეილი მაილ»-ი იუწყება, ფოლადის ქარხნების გაფიცულ მუშებს კარნეჯის ქარხნებში მომუშავეებიც მიემხრნენო, ეს ამბავი დიდად გაამხნევებს გაფიცულებსაო.

ახალი ამბავი

✦ პეტერბურგიდან გვატყობინებენ, რომ 25 აგვისტოს მიწად-მოქმედების მინისტრი ბ-ნი ერმოლოვი წამოვა კავკასიაში. რამოდენიმე ხანს მინერალურ წყლებზე დაჰყოფს და შემდეგ ჩამოვა ტფილისში გამოფენის დასათვალიერებლად.

✦ ამა 1901 წლის 24 მაისის დადგენილების თანახმად, რუსეთის რკინის გზათა სამმართველომ ცირკულიარული მიწერილობა გაუგზავნა რკინის გზის უფროსებს რკინის გზაზე მომუშავეთათვის უფასო ბილეთის მიცემის დროს სახელმძღვანელოდ. ამ ცირკულიარით რკინის გზათა სამმართველო არა სასურველად სცნობს, უფასო ბილეთები ეძლეოდეთ იმათ, ვისაც იჯარით გზის შეკეთების საქმე ეძლევათ ან და შეკვეთილი აქვთ გზისათვის მასალა და ამიტომ წინადადება ეძლევა რკინის გზის უფროსებს, რომ ასეთს პირებს ბილეთების მიცემა თანდათან მოუსპონ რაც შეეხება გზის მუშებს, შემდეგი წესი იქნება შემოღებული: 1) მიეცემათ უფასო ბილეთები მუშაობაზე მოსვლისა დროს და ერთიც მუშაობის გათავების შემდეგ. მხოლოდ ეს ბილეთების მიცემაც თანდათან უნდა შემცირებულ იქნეს და ბოლოს სულ უნდა მოისპოს. 2) მოიჯარადრეთ და მუშების თავმდგმურთ უფასო ბილეთები მხოლოდ რკინის გზის იმ ნაწილში მიეცემათ, სადაც მუშაობა სწარმოებს; ხოლო რადგანაც ცირკულიარი სასურველად სცნობს სულ არ მიეცეთ მათ ბილეთები, უნდა გზის გაცემის დროს კონკურენცია იქნეს გამოწვეული და პი-

ფელეტონი

მღ. მიხ. თამარაშვილი და მისი საისტორიო ნაშრომი

(წერილი იტალიიდან)

ჩვენი საეკლესიო ისტორია, თუ სულ არა სდუმს, მაინც მეტად მწირს ცნობებს იძლევა საქართველოში კათოლიკე ეკლესიის მისიონერთა მოღვაწეობისა და ქართველთა შორის კათოლიკე სარწმუნოების გავრცელების შესახებ. ხოლო ეს მოღვაწეობა ხსენებულ მისიონერთა მეცამეტე საუკუნიდან იწყება და თავდება მეცხრამეტე საუკუნის დასაწყისში, როდესაც მისიონერებს რუსეთთან შეერთებულ საქართველოს პროვინციებში მართლ-მადიდებელ ქართველთა შორის კათოლიკე სარწმუნოების ქადაგება აღეკრძალათ. საქართველოს ყველა კუთხეში: ქართლსა, სამცხე-საათაბაგოს, იმერეთს, სამეგრელოს, გურიაში ჩვენნი მეფენი და მთავარნი, იშვიათ შემთხვევის გარდა, დიდად პატივსა სცემდნენ ამ მისიონერებს, მფარველობდნენ და საზოგადოდ ხელს უწყობდნენ მათის აზრის განხორციელებას. ესენიც თავის მრევლისათვის აშენებდნენ ეკლესიებს, ხსნიდნენ სოლებსა და ახალმოქცეულთა სულიერ საჭიროებისათვის ზრუნავდნენ. იმართება მიწერ-მოწერა რომის პაპებსა და საქართველოს მეფეთა შორის, მყარდება მათს შორის მეგობრული განწყობილება. სხვა ქრისტიანებთან ერთად ჯვაროსანთა ომში წმიდა ადგილების დასახსნელად, რომის წინადადებით, ქართველებიც ლებულობდნენ მხურვალე მონაწილეობას. საქართველოს ერი და ევროპის კათოლიკე სახელმწიფონი ერთმანეთს ეცნობიან და სხვ.

მაგრამ, სამწუხაროდ, ყოველივე ეს ჩვენთვის თითქმის უცნობი იყო; ამ მხრივ ჩვენის წარსულის ცხოვრებისა თითქმის არაფერი ვიცოდით. უფროსერთი მიზეზი ამისა ის იყო, რომ ისტორიული დოკუმენტები საქართველოში კათოლიკე სარწმუნოების გავრცელების შესახები ჩვენში აღარ დარჩა, ათას გვარ უბედურების დროს სამუდამოდ დაიკარგა შთამომავლობისათვის.

ეს გარემოება, ერთის მხრით, მეტად ხელ-საყრელი შეიქმნა სარუხანისებურ პუბლიცისტ-მეცნიერებისათვის. ამათ თუ ყური ვუგდეთ, კათოლიკობა საქართველოში იმავ თავითვე სომეხთა შორის ვრცელდებოდა და თუ ქართველი კათოლიკდებოდა, ისიც თითო ოროლა დიდებულთაგან და, მოწყალებასავით, თითო ოროლათა შორის ასახელებენ საბა ორბელიანს და ანტონ კათალიკოზს! ისიც, საბამ ბოლოს დროს უარჰყო კათოლიკობა, რადგან ხალხისა შეეშინდაო.

ამ გვარმა ქადაგებამ, როგორც ვიცით, თავისი პრაქტიკული ნაყოფიც მოიტანა, ახალციხის მაზრის და ართვინის ქართველი-კათოლიკობა გულიდან მოგვწყდა, მოესპოთ წინაპართა ენაზე ღვთის ვედრება, ყველგან და ყველაფერში სომხური ტიბიკონი გაბატონდა. ასეთ დროს დიაღ საჭირო იყო შემოკრება ყველა იმ ისტორიულ საბუთებისა, რომლებიც ჩვენს ქვეყანას და კერძოდ საქართველოში კათოლიკობის გავრცელებას შეეხება და რომლებიც უცხოეთის სხვა-და-სხვა ქალაქების წიგნთ-საცავ-არქივებში მოიპოვება. ამით შეგვეძლო, ერთის მხრით, შეგვევსო ერთი ნაკლთაგანი ჩვენის ისტორიისა და, მეორეს მხრივ, სიმართლის დამთურგვნელ „მეცნიერთათვის“ უბაქოდ ლაპარაკის საზღვარი გვეჩვენებინა.

ასეთი შრომა თავს იდო ჩვენმა თანამემამულემ, რომში მყოფ კათოლიკე მღვდელმა, მამა მიხეილ თამარაშვილმა. რამდენისამე წლის განმავლობაში მუშაობდა მამა თამარაშვილი როგორც ვატიკანისა, ისე იტალიის სხვა ქალაქების არქივებში, რომ ქართველ კათოლიკეთა შესახები აქ დაცული ისტორიული საბუთები შემოეკრიბა. ვინც იცის, თუ რა ძნელია არქივებში მუშაობა, სადაც ხანდისხან ორისა და სამის დღის განმავლობაში იძულებული ხარ მრავალი დამტვერიანებული ტომები გადაფურცლო, რომ ბოლოს სამიოდ სტრიქონს წააწყდე საჭირო კითხვის შესახებ; დიაღ, ვისაც გამოუცდია ყოველივე ეს, მხოლოდ იმას შეუძლია სავსებით დააფასოს მამა თამარაშვილის შრომა! რამდენისამე წლის თავგამოდებულის მუშაობისა და აუარებელ დაბრკოლებათა ძლევის შემდეგ ჩვენმა თანამემამულემ თავი მოუყარა ყველა იმ მასალას, რაც კი გადარჩენია ჟამთავითარებას

რობაში აღნიშნული უფასო ბილეთის მიცემა თუ არ მიცემა. 3) მუშებისათვის მასალებისა თუ საჭმლის უფასოდ გადატან-გადმოტანისათვის ბილეთების მიცემა თანდათან უნდა შეამციროს და ბოლოს სრულიად მოსპოს. ამ ცირკულიარით რკინის გზის სამმართველო ავალებს რკინის გზის უფროსებს, რომ ეს წესები სახეში იქმნეს მიღებული, როცა საიჯაროდ გაიცემა გზები და ამისთვის ხელშეკრულობების დადება იქნება საჭირო.

◆ სასულიერო მთავრობამ შეადგინა კომისია არხიტექტორების მონაწილეობით, რომელსაც დაევალა იზრუნოს ტფილისის მომავალ **სასულიერო სამოსწავლო სემინარიის** შენობის აგებისათვის. კომისსია ამ დღეებში შეუდგება მუშაობას.

◆ 22 აგვისტოს კოჯრიდან დაბრუნდება ტფილისში კავკასიის სამხედრო ოლქის შტაბი.

◆ 20 აგვისტოს ტფილისში დაბრუნდება ჩრდილოეთ კავკასიიდან კავკასიის საინტენდანტო მმართველობის უფროსი გენ. ლეიტ. ტარანოვსკი.

◆ გუშინ, 14 აგვისტოს, ტფილისის გუბერნიის სახელმწიფო ქონებათა გამგე ბ. ბეკა წავიდა ბორჩალოში.

◆ ბორჩალოს მაზრის გერმანელთა კოლონიების ინსპექტორი ატყობინებს ტფილისის გუბერნატორს, რომ ამ ზაფხულს სეტყვამ და მინდვრის თაგვმა 40,000 მანეთის **ზარალი** მისცა კოლონისტებს და ამიტომ უკანასკნელთ არ შეუძლიათ შეიტანონ ხვედრი სახელმწიფო და საერობო გადასახადი. 7000 მანეთიდან კოლონისტებს შემოაქვთ მხოლოდ 2000 მ., დანარჩენის გადახდისათვის თხოულობენ ათის წლის ვადას.

◆ მიწად-მოქმედების მინისტრის რწმუნებულმა ბ-ნმა მედვედიევმა, თანხმად საგუბერნიო ადმინისტრაციის შუამდგომლობისა, გაგზავნა ბორჩალოში აგრონომი ზავაროვი მინდვრის თაგვთან ბრძოლის მოსაწყობად.

◆ გორის ქალაქის თავი აცნობებს ტფილისის გუბერნატორს, რომ წელს გორის თვითმართველობას, საშუალების უქონლობის გამო, **აღარ შეუძლია ჯარებისათვის საჭირო სადგომის ქირის გადახდა** და სთხოვს, 3000 მან. დახმარება აღმოუჩინოს ხაზინამ ქალაქს.

◆ ძმათა ჩიქავაძეებმა ამ დღეებში განცხადება შეიტანეს ტფილისის ქალაქის გამგეობაში, რომ მიეცეთ მათ იჯარით **ტფილისის გზა-ტკეცილის** შეკეთების საქმე.

◆ 13 აგვისტოს ტფილისის მიხეილის საავადმყოფოში მოიყვანეს **სასიკვდილოდ დაჭრილი** კავკასიის რკინის გზის მაშინისტი მოისეევი, რომელიც რამდენიმე საათის შემდეგ გარდაიცვალა.

◆ გუშინ მომრიგებელმა მოსამართლემ, თანახმად სამხედრო-საინჟინერო მმართველობისა, დაადგინა განაჩენი, რომლითაც დაავალა ტფილისის წიგნის ვაჭარს ხიდდეკელს, **აიღოს მაღაზიის შენობა** ალექსანდრეს ბაღის კუთხეზე, რადგან თვით მიწა ხაზინის კუთვნილებად იცნა.

◆ ტფილისის საზალოსნო სკოლის სადგომში დღეს, 15 აგვისტოს, სხვა და სხვა მიმდინარე საქმეების განსახილველად სხდომა ექნება კავკასიის სამეურნეო-სამრეწველო **გამოფენის გამგე კომიტეტს**. სხდომა დაიწყება საღამოს 8 საათზე გამოფენის კომისარის თავ. ანდრონიკაშვილის თავმჯდომარეობით.

◆ ხუთშაბათს, 16 აგვისტოს, საღამოს 8 საათზე ტფილისის საზალოსნო სკოლის სადგომში სხდომა ექნება **კავკასიის გამოფენის** უმთავრეს მომწყობელ კომიტეტს.

◆ ზაქათალის ოლქის უფროსმა მოსწერა **კავკასიის გამოფენის გამგე კომიტეტს**, რომ ზაქათალის ზოგიერთ მცხოვრებთ გამოფენაზედ ექსპონატებად ხილეულობის წარმოდგენა შეუძლიანთ სექტემბრის 15 რიცხვებიდან და შეგვატყობინეთ დაგვიანებული ხომ არ იქნებაო. გამოფენის ამ განყოფილების პროგრამიდგან სჩანს, რომ ექსპონენტებმა გამოფენაზედ შემოდგომის ნაადრევი ნაყოფი უნდა წარადგინონ 1—10 სექტემბრამდე, ხოლო საზამთრო ხილი—15 სექტემბრიდგან 1 ოქტომბრამდე.

◆ ვარვარინოს მეღვინეობისა, მეხილეობისა და მეყურძნეობის სკოლის გამგე ეკითხება კავკასიის **გამოფენის გამგე კომიტეტს**, როდის იქნება გახსნილი გამოფენა, რომ ექსპონატები დროზედ გამოვგზავნოთ. გამოფენის კომისარმა მისწერა—ექსპონატები უსათუოდ 25 აგვისტომდე უნდა იქნეს გამოგზავნილი, თორემ შემდეგ აღარ მიიღებიანო.

◆ ლეჩხუმის მაზრის უფროსმა სთხოვა **გამოფენის გამგე კომიტეტს**, რომ ჩემმიერ შეგროვილ ექსპონატების გამოსაგზავნად საჭიროა ხარჯი სულ 40 მან. და ამიტომ დროზედ გამომიგზავნეთ, რომ ექსპონატების გამოგზავნა არ დამიგვიანდესო.

◆ ტფილისის ქალაქის გამგეობამ გადასწყვიტა **ფასი გადაახდევინოს** გამოფენის კერძო პავილიონთა პატრონთ ქალაქის წყლით სარგებლობისათვის.

◆ კნეინა ლიუდმილა ვაჩნაძისა სთხოვს **გამოფენის კომისარს** ადგილი დაუთმოს მას გამოფენაზე მისის სკის თაფლის გამოსაფენად. საუკეთესო თაფლის დამზადებისათვის 1889 წლის გამოფენაზე ვაჩნაძისას ბრინჯაოს მედალი მიუღია.

◆ ზუგდიდის მაზრის უფროსმა **გამოფენის** სანადირო განყოფილებისათვის ექსპონატებად გამოგზავნა ერთი აზიის სისტემის ძველებური თოფი, ბადე და სხვა იარაღები.

◆ არხივის ქუჩაზე მცხოვრებმა სამსახურს გარეშე მყოფმა პეტრე მელიქ-შახნაზაროვმა განაცხადა პოლიციის მე-5 ნაწილში, რომ მის შინ არ ყოფნის დროს, მისვე მოსამსახურეს გუმბრის მაზრის მცხოვრებს მაკარს (გვარი არ იციან) 13 აგვისტოს ნაშუადღევის 2 საათზე მოუპარავს საწერ მაგიდის ყუთიდან ორი მომგებიანი ბილეთი 1 და მე-2 შინაგან სესხისა და სადღაც დამალულა. ქურდის აღმოსაჩენად ყოველივე ღონისძიება იქმნა მიღებული.

◆ ამავე მელიქ შახნაზაროვის მზარეული გუმბრის მაზრის სოფ. კონოქრონის მცხოვრები მინას მიკირტუმას ძე კარახანოვი შეპარულა შახნაზაროვის სახლშივე მცხოვრებ ბაქოს მომრიგებელ მოსამართლის მდივნის ხაილარ ბეკ ასლან ალიბეკოვის ბინაზე მის შინ არყოფნის დროს, გაუტეხია ყუთი, საიდანაც ამოუღია ოქროს საათი ოქროსავე ძეწკვით, დანა ჩანგალი ვერცხლის ტარებით, ხანჯალი და სხვა და სხვა ძვირფასი ნივთები და ასას მანეთიანი ქაღალდის ფული 2300 მან. სულ ნივთები და ფული 6,000 მანეთისა და სადღაც გაპარულა. ქურდის მოძებნა პოლიციამ მიანდო „ოკოლოდოჩნიკს" ზედამხედველს მახვილაძეს; პოლიციამ ეს ამბავი დეპეშით აცნობა ბაქოსა, გუმბრისა, ერევნისა, ბათუმისა და სხვა ქალაქების პოლიციას: თვალ ყური დაიკავონ, ეგებ სადმე იქ გამოჩნდეს გაქცეული ქურდი კარახანოვი. გამოძიება სწარმოებს.

◆ პოლიციის მე-10 ნაწილში ეფროსინე ადამიევის საროსკიპო სახლში მისულა იაგორ მერაბის ძე ბერეჟიანი, რომელსაც სრულიად უმიზეზოდ თავს დასხმია ოთხი კაცი და ძალიან გაულახავთ; ერთს მათგანს, გვარად კონსტანტინე ტეგეტაშვილს, ხმალიც უძვრია და თავი გაუჩეხია მისთვის; ჩხუბის დროს ჩუმად ერთს თავზე დამცემთაგანს ჯიბიდან ამოუცლია 800 მან; რომელიც ქაღალდის ფულებად ერთად ჰქონია შეხვეულ-შეკრული ახალუხის ჯიბეში. დამნაშავენი ყველანი პასუხის გებაში იქმნენ მიცემულნი.

პრესსა

რუსულ გაზეთების სიტყვით, საერო განათლების სამინისტროში წარდგენილია განსახილველად საყურადღებო პროექტი „სასკოლო კავშირების" ნორმალურ წესდებისა.

> „სასკოლო კავშირების" მიზანი იქნება საშუალო და ზოგიერთ შემთხვევაში უმაღლეს სასწავლებლების გახსნა და შენახვა. პროექტის ავტორი (კიევის უნივერსიტეტის პროფესორი ანტონოვიჩი) ჰფიქრობს, რომ, რადგანაც სახელმწიფოს არ შეუძლია დააკმაყოფილოს ხალხის ყველა მოთხოვნილება განათლების მიღების მხრივ, კერძო პირების მონაწილეობას ამ საქმეში შეუძლია დიდი სარგებლობის მოტანა. მაგრამ, რადგანაც ერთის კაცისათვის ძნელია მთელის საქმის პასუხის გების თავზე მიღება, პროექტი წინადადებას იძლევა ეს პასუხის გება განაწილებულ იქმნას რამდენიმე პირთა შორის, „კავშირის" დამაარსებელი წევრი შეიტანს 5000 მ. იმ მშობლებს, რომელნიც მოისურვებენ ამ გვარ სკოლაში შვილის შეყვანას, შეუძლიანთ გახდნენ „კავშირის" წევრი ამ შემთხვევაში მათ უნდა გადაიხადონ კავშირის სასარგებლოდ 500 მ. და ყოველ წლივ იხადონ განსაზღვრული რაოდენობა ფულისა. „კავშირის" საქმეებს განაგებს გამგეობა, რომელიც მართავს სასწავლებლის სამეურნეო და სამოსწავლო ნაწილსაც, სამოსწავლო ოლქის მზრუნველის მიერ დამტკიცებულ ინსტრუქციის თანახმად.

კერძო ინიციატივას, როგორც სხვა სფერაში, ხალხის განათლების საქმეშიაც დიდი მნიშვნელობა აქვს. ზემოდ-მოყვანილ ნორმალურ წესდების მიღებით და დამტკიცებით მთავრობა შესძენს ხალხს ერთს ისეთ იარაღს, რომელიც დიდად შეუწყობს ხელს განათლების საქმეს. ჩვენთვის ამ წესდების შემოღებას განსაკუთრებული მნიშვნელობა ექმნება (მიიღეთ მხედველობაში ჩვენებურ გიმნაზიების ხასიათი და მიმართულება), თუ, რასაკვირველია, ჩვენი ქვეყანა გამორიცხული არ იქმნა ამ წესდების მოქმედების ასპარეზიდან და მოვახერხეთ მისი შესაფერისად მოხმარება.

⁂

პრესსის ძალა და გავლენა ყველას ესმის და ყველა სცდილობს ამ ძალის თვის სასარგებლოდ გამოყენებას. ვაჭრები და ფინანსისტები იმის ცდაში არიან, პრესსაში „ქომაგი" იშოვნონ და საზოგადოებაში თავიანთ სასარგებლო აზრი და ცნობები გაავრცელონ. ეს „ქომაგობა", რასაკვირველია, უანგარო არ არის; გაზეთის თანამშრომელი და მთელი გაზეთიც ამ გვარ სამსახურისათვის კარგ ფულს იღებენ. ეს სამარცხვინო და პრესსის დამამცირებელი მოვლენა მეტად გავრცელებულია ევროპაში. რაც შეეხება რუსეთის პრესსას, ჯერ იგი ამ მხრივ ბევრად უფრო ზნეობრივია საზღვარ-გარეთისაზე, თუმცა აქაც არის ერთი ორი მოვლენა ისეთი, რომელიც იმას გვიჩვენებს, რომ ოქროთი დატვირთული ვირი ფილიპე მაკედონელისა რუსის პრესსის ციხესაც ადვილად აიღებს. მკითხველებს ეხსომებათ ხარკოვის სადგილმამულო ბანკის გაკოტრება და დიდი სკანდალი, რომელიც ამ გაკოტრებამ გამოიწვია. სხვათა შორის, ბანკის საბუთების რევიზიას აღმოუჩენია, რომ ბანკს პრესსისათვის მიუცია 5000 მანეთი. ჯერ-ჯერობით არ იციან, რომელს გაზეთს ან რა სამსახურისათვის მისცეს ეს ფული, მაგრამ გამოძიება უთუოდ ამასაც აღმოაჩენს.

პროვინცია

ბაქო. ბაქოს ქალაქი ზაფხულობით სულ სხვა ნაირ სურათს წარმოადგენს: ვისაც-კი რაიმე გააჩნია და თავისუფალია, სტოვებს ქალაქს და მიეშურება, რათა თავი დააღწიოს აქაურ აუტანელ სიცხესა და მოწამლულ ჰაერს; ქალაქში რჩება მხოლოდ ღარიბი ხალხი და ის დაბალი ხარისხის მოხელენი, რომელთაც ნებას არ აძლევენ მოშორდნენ თავიანთ თანამდებობას. წელს განსაკუთრებით აქ ისეთი სიცხეებია, სულის მოთქმა უჭირს ადამიანს. ამას ზედ დაუმატეთ უწყლობა, აუარებელი მტვერი, საძაგელი ჰაერი და სანოვაგისა და სადგომების საშინელი სიძვირე და მაშინ ადვილად წარმოიდგენთ, რა განსაცდელში არის ის, ვინც იძულებულია ქალაქში იმყოფებოდეს.

ნავთის წარმოების საქმე სულ თან-და-თან ეცემა, ასე რომ ფუთი ნავთის ფასი 6 კაპეიკს არ აღემატება, შარშან-კი 18 კაპეიკად იყიდებოდა. წარმოიდგინეთ მწარმოებელთა მდგომარეობა! მრავალნი მათგანი გაკოტრდნენ და სრულიად შესწყვიტეს მუშაობა; ბევრსაც კარზე ადგია ესეთი უბედურება და არავინ იცის, როდის გათავდება ეს საშინელი და მოულოდნელი კრიზისი ბაქოელებისათვის.

აქაურ მუსულმანთა ოჯახში, როგორც მოგეხსენებათ, დღემდის არ შეუნათებია განათლების შუქს, მხოლოდ ეხლა გამოუჩნდათ მათ ერთი კეთილი ადამიანი, რომელმაც იკისრა დაარსება მუსულმანთა ქალებისათვის საკუთარ სასწავლებლისა. ეს კაცი არის ცნობილი მთელ კავკასიაში თავის ქველ-მოქმედებით მ. ტაგიევი. მან მიიღო ნება მთავრობისაგან და ააგო მშვენიერი სახლი, სადაც პირველ ენკენისთვიდან გაიხსნება მუსულმან ქალთათვის სასწავლებელი პანსიონით. იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ ეხლა მაინც არ ჩაკეტავენ აქაური მუსულმანები თავიანთ ქალებს და მიაბარებენ ამ სასწავლებელში, რომელიც ისე იქნება მოწყობილი ყველაფრით, როგორც მუსულმანთა ზნე-ჩვეულებას შეეფერება.

წელსვე აფუძნებენ აქ კომერციულ სასწავლებელს, რომელსაც, რაღა თქმა უნდა, დიდი მნიშვნელობა ექნება ბაქოელ ვაჭართათვის. ყოველ გვარი ხარჯი ამ სასარგებლო დაწესებულებისათვის იკისრეს ქალაქმა და აქაურმა ნავთის მწარმოებლებმა.

ამასთანავე არ შემიძლიან არ გაცნობოთ ერთი სამწუხარო ამბავი, რომელიც საკუთრად ჩვენ—ქართველებს—შეგვეხება. ერთმა ჩვენმა მემამულემ, რომელზედაც გრძელი წერილი მოგწერეთ წინათ, კიდევ ჩაიდინა ერთი სამარცხვინო საქციელი. ეს ვაჟბატონი მისულა ქალაქის სამმართველოში და მოტყუილებით გამოუტანია ის ექვსასი მანეთი, რომელიც ქართულ სამკითხველოს დაუნიშნა მმართველობამ. გმირი, რასაკვირველია, პასუხის გებაში იქნება მიცემული და ვნახოთ რითი გათავდება საქმე.

წუ—ლი.

და რის მონახვაც კი შეიძლებოდა. მერე ერთად ქრონოლოგიურად დააწყო, სთარგმნა, შესაფერი განმარტება წარუმძღვარა და ამ სახით თვალწინ წარმოგვიდგინა ისტორია ქართველ კათოლიკებისა XIII საუკუნიდან მოყოლებული ვიდრე XIX საუკუნის პირველ ნახევრამდე. ხსენებული ისტორია შეეხება საქართველოს ყველა კუთხეს, სადაც კი კათოლიკე მისიონერებს ულვაწნიათ: ქართლს, სამცხე-საათაბაგოს, იმერეთს, სამეგრელოს, გურიას, და შეიცავს, სხვათა შორის, ქართულად დაცულ წერილებს რუსუდან დედოფლისას, ლუარსაბ მეფისას, საბა-სულხან ორბელიანისას, ერეკლე მეფისას და სხვათა. სხვა საბუთებს თარგმანთან ერთად ჩართული აქვს ტექსტები ლათინურად, იტალიანურად და ფრანგულად.

ეს შრომა მამა თამარაშვილისა განძად ჩაითვლება ჩვენის საისტორიო მწერლობისათვის. დასაბეჭდად უკვე დამზადებულია და მიმდინარე წლის გასვლამდე კიდეც გამოქვეყნდება. მთელს დაბეჭდილს წიგნს 1,000 გვერდამდე მოუნდება. მისთვის საჭირო ხარჯის გაღებას ავტორს შეჰპირებიან ჩვენებური მეცენატები.

მეტი არ იქნება, ორიოდე სიტყვა თვით პატივცემულ ავტორის შესახებაც ვსთქვათ.

მამა თამარიშვილი ახალციხის მკვიდრია. ევროპაში ამ ჩვიდმეტის წლის წინად 21 წლის ყმაწვილი წამოსულა სწავლის მისაღებად. საღვთის მეტყველო სწავლა დაუმთავრებია პარიზში ღვთის-მეტყველების მაგისტრის ხარისხით. შემდეგ სამშობლოში დაბრუნებულა, მაგრამ აქ გამწვავებულ გარემოებათა გამო იძულებული გამხდარა რომში წამოსულიყო, სადაც დღეს ერთის ეკკლესიის მღვდლად არის და თან სამშობლოს ისტორიისათვის დღე და-ღამ იღვწის: გარდა ამ ხსენებულ შრომისა, მამა თამარაშვილს ერთი სხვა ნაშრომიცა აქვს დამთავრებული იმათს პასუხად, ვინც საქართველოში ქართველ-კათოლიკეთა არსებობას უარ-ყოფენ. აგრეთვე განზრახვა აქვს შემდეგში ქართულად სთარგმნოს იტალიურიდან ყველა ის თხზულებანი და მოგზაურობის აღწერილებანი, რომელნიც ევროპაში დაბრუნების შემდეგ გამოუქვეყნებიათ საქართველოში ნამყოფ კათოლიკე მისიონერებს. და ასეთი თხზულებები, როგორც გავიგეთ, საკმაოდ დიდძალი ყოფილა და ძვირფას მასალასაც შეიცავს თურმე ჩვენის ერის წარსულ ცხოვრების შესახებ.

თ. ხ.

წერილი რედაქციის მიმართ

წელს საქართველოს დასავლეთ კუთხიდან მრავალი ოჯახობა ვესტუმრეთ აბასთუმანს, სადაც, რასაკვირველია, გვინდოდა ცოტად თუ ბევრად გვესარგებლნა ჰავითა და ექიმობით...

რიცხვითა შორის აქ გაზდავთ ჩამოსული ერთი დიდი ოჯახი აზ. გვაჯი მარდანიასი სამურზაყანოიდან, ზრდილობიანი და ამასთან დიდად დამფასებელი მისთვის შრომის გამწევისა... რადგან სხვა ექიმებს დრო არა ჰქონდათ, მოწვეული იყო ამ ივლისის დამდეგს ნ. მარდანიასგან ექიმი უ. ბ. ხუთი-ექვსი წლის მისი ერთად-ერთი ქალის საექიმოდ. პირველ მოსვლაზე მიიღო გასამრჯელოდ 5 მან.; ექიმმა წამლები გამოუწერა და მშობლებს უთხრა, რომ ტვინში აქვს გადიდებული, რისთვისაც ელექტრონით წამლობა არის საჭირო, ხოლო, იცოდეთ, აბანოს შენობაში რომ ელექტრონის აპარატებია, ის არ ვარგა; მე მაქვს საუცხოოდ მოწყობილი და თითო სეანსი ღირება 1 მ 50 კ.

რასაკვირველია, დაუჯერეს ექიმს და ატარეს ბავშვი მასთან რამდენიმე დღე. ბავშვი უფრო ავად გახდა. სახლშიაც ისევ ბ. მოიწვიეს და ორი მანეთი გასამრჯელო აახლეს ქუთაისის ქალაქის ფერშლის უ. ბოლქვაძის ხელით. ექიმს დიდი აურზაური აეტეხა ფულის სიცოტავის გამო; მარდანიამ იუცხოვა ეს, გამოაკიდა კაცი ფულით, მაგრამ ბ—მა არ დაუტოვა დამატებითი ფული და წავიდა.

მთელს აბასთუმანს მოჰფინა საყვედური და დანძლვა უ. ი. მარდანიასი... მაგალითად, მე მითხრა, გაუგებარმა მარდანიამ ტყუილ უბრალოდ შუაღამისას გამათრია მისი ბალღის გულისათვის, ბავშვი ავად არ ყოფილა და იმ აფხაზმა ტყუილ უბრალოდ ძილი დამიფრთხოო. იმ დღისვე როდშილდის ნოქარს დ. სიგუას ამავე უთხრა და დასძინა თურმე, რომ «ცხვირში ორი მანეთი ამომყრა, როგორც უბრალო ფერშალსო». —ასე გაუმეორებია სენაკის მეორე გილდის ვაჭრისათვის გ. ხუხწარიასთვისაც.

იმ დღეს ჭირისუფალი იძულებული გახდა ბავშვის უარესობის მიზეზით კონსილიუმი მოეწვია ბ—ს თანადასწრებით.

ექიმების კრებამ, შემდეგ დიდის კამათისა, დაუნიშნეს ბავშვს, წამლები და როგორც ექიმს ბავშვისას მიანდეს თვით ბ—ს თვალ-ყურის გდება: მას დილას ადრე უნდა დაესინჯა ბავშვი და ზომები მიეღო...

მეორე დილას რადგან 10 საათამდე არსად სჩანდა ექიმი, გულ-შეწუხებული მამა, უ. ბოლქვაძესთან ერთად, გაექანა ბ—საკენ, მოუსვლელობის მიზეზის შესატყობად... გასაკვირველიც იყო რისთვის დაიგვიანა, ეხლა ხომ სხვებთან ერთად მანაც 5 მან. მიიღო!?.

აშფოთებულ მამას ბოდიშის მაგივრად საყვედურები მოაყარა: „почему вы изволили мои деньги раздавать другимъ“-ო და ამისთანები. აშფოთებულმა მამამ არ იცოდა რა ეთქვა... მიუბრუნდა გაფითრებული და უთხრა: почему, докторъ, вы меня обижаете, я своими деньгами распо...სიტყვის დამთავრება არ აცადა, უთხრა «досвиданіе»-ო, მიიკეტა კარები და შეწუხებული მამა და ბოლქვაძე დასტოვა კარში, თითონ-კი ჩაიკეტა კარები გასაღებით..

რადგან ბ. ბ—მა ქართული არ იცის, კარგი იქნება, რომელიმე ადგილობრივი რუსული გაზეთი გადაბეჭდავდეს ამ ამბავს.

სპირდონ ლევანის ძე ნარკამე.

საღამოს დეპეშები

(„რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან“)

14 ავგისტო.

პეტერბურგი. 13 ავგისტოს დასრულდა დიდი ალლუმი.—ამ დღეს მისი უდიდებულესობა და დედოფალი ალექსანდრა თეოდორეს ასული დაესწრნენ ჯარების უმთავრეს ძალთა შეჯახებას კრასნოე სელოს დასავლეთით. აქ შემდეგ ხელმწიფე იმპერატორმა აფიცრის ჩინი უბოძა ახლად კურს დასრულებულ იუნკრებს; მათი რიცხვი სულ 1262 იყო.

ვენა. „ფერდენბლატ“ის სიტყვით, ზოგიერთ გაზეთების მიერ გავრცელებული ხმა, ვითომც სამხედრო მინისტრი კრიჰგამერი სამსახურიდან გამოდისო, სიმართლეს მოკლებულია.

ლონდონი კიტჩენერი დეპეშით იტყობინება პრეტორიიდან: „მივიღე გრძელი წერილი შტეინისაგან, რომლითაც დაწვრილებით გვაცნობებს ბურების საქმეთა მდგომარეობას და გვატყობინებს, რომ ბრძოლას გავაგრძობო. მივიღე აგრეთვე მოკლე წერილი დევეტისაგან, რომელიც ამასვე მწერს, და ბოტასაგან, რომელიც ჩემის პროკლამაციის გამო წინააღმდეგობას აცხადებს; ბოტაც იწერება, რომ განზრახვა აქვს ბრძოლა განაგრძოს. მაგრამ, მეორეს მხრით, მეომარ ბურთა რიცხვმა ბოლოს დროს შესამჩნევად იკლო».

მეორე დეპეშა კიტჩენერისა იტყობინება, რომ 3 ოფიცერი და 65 ჯარის კაცი, რომელნიც ლედიბრანდტიდან მოვიდნენ, თავს დაესხნენ ბურებს, მაგრამ უხერხულ პოზიციის გამო 9 ავგისტოს დილით ტყვედ იქმნენ წაყვანილნი. ბურებმა ერთი ჯარის-კაცი მოჰკლეს, 4 დასჭრეს და დანარჩენები დაატყვევეს. მაგრამ შემდეგ ისევ განათავისუფლეს. კიტჩინერმა გამოძიება დანიშნა.

ბერლინი. მხედრობის უმთავრესი ექიმი კესლერი გარდაიცვალა.

კონსტანტინეპოლი. საფრანგეთის ელჩი კონსტანი დროებით წავიდა აქედან.

იოკოჰამა. სეულიდან იტყობინებიან, რომ საფრანგეთის წარმომადგენელმა კორეის მთავრობას მოსთხოვა 5000 იენი საზღაური იმ ზარალის დასაფარავად, რომელიც ფრანგებს 'ეკელნის კუნძულზე მომხდარ უწესოების დროს მოუვიდათ; წარმომადგენელი თხოულობს აგრეთვე იმ 50 კაცის დასჯას, რომელნიც უწესოებაში მონაწილეობას იღებდნენ.

ბერლინი. დღეს გამოიცა ჩინეთის იმპერატორის ყველა უმაღლესი ბრძანებანი, რომელთაც უცხოელი ელჩები თხოულობდნენ; არ გამოსულა ბრძანება მხოლოდ მდინარე იანცძეს შესახებ, მაგრამ არავის ეჭვი არა აქვს, რომ ეს ბრძანებაც მალე გამოვა.

ბაზელი. ირწმუნებიან, რომ პრინცი ცუნი მოგზაურობას აღარ განაგრძობს, რადგანაც პეკინში ხელ-ახლავ აირია საქმეები.

პარიზი. „ჰავასის სააგენტო“ იტყობინება, რომ კონსტანი სრულიად დაკმაყოფილებულია ოსმალეთის მთავრობისაგან. ირჩევა მხოლოდ საკითხი იმის შესახებ, თუ რამდენი უნდა გადაუხადოს ოსმალეთმა ლორანდოსა და რუბინის.

ლონდონი კიტჩენერი დეპეშით იტყობინება პრეტორიიდან: „6 ავგისტოდან დღემდე მოკლულ იქმნა 32 ბური, დაჭრილია 24, დატყვევებულია 139, ხოლო 185 თავის ნებით ჩაჰნებდა ინგლისელებს; ინგლისელთ ხელში ჩაუვარდათ 245 ურემი, 286 ცხენი და 6615 სული საქონელი. გენერალის ბლედის რაზმი მიდლბურგს მიადგა ისე, რომ წინააღმდეგობა თითქმის არ შეხვედრია. პოლკოვნიკები ვოლტენბი და კეკევიჩი სდევნიან ბურებს მაგალიის მთების ჩრდილოეთით; იქ მათ ბევრი ბური დაჰნებდათ და მათ შორის კრიუგერის შვილის შვილიც. გენერალ ნოქსის ჯარი მოსვენებას არ აძლევს ტრანსვაალის ბურებს. კაპის ახალშენის მეამბოხენი და შესეული ბურები ჯერ-ჯერობით თავსა ჰშველიან. გენერალის ბიდსონის ჯარი ჩრდილოეთისაკენ მიერეკება შეპერსის რაზმს. 6 ავგისტოს უნიონსდილთან 10 ჰუსარი დაატყვევეს ბურებმა და დღემდე არ გაუთავისუფლებიათ. გენენვერსთან, ფორსმიტის ახლო, 8 ავგისტოს ბურებმა მოჰკლეს 4 ჯარის კაცი და დასჭრეს 8„.

რედაქტორი ალ. ჭყონია.
გამომცემელი ალ. ჯაბადარი

განცხადებანი

მე-XIII პერიოდი ბუჰგალტერიაში მაცადინეობისა.

ნ. ვ. აზრამიანი,

„სავაჭრო და საფაბრიკო ბუჰგალტერიის სახელმძღვანელოს“ ავტორი, პრაქტიკულის ვარჯიშობით **ასწავლის ბუჰგალტერიას** ორივე სქესის პირთ **ოთხის თვის განმავლობაში**, თავდებობით და, თუ საჭირო იქმნება, რეკომენდაციითაც. **ასწავლის შემდეგ საგნებს:**

1) იტალიური ბუჰგალტერია მრეწველობის ყოველგვარ დარგისა, მათ შორის ნავთის წარმოებისაც და კეროსინის მრეწველობისაც.

2) კომმერციული არითმეტიკა.

3) კომერციული კორრესპონდენცია.

4) ვაჭრობისა და ვექსილის წესდება.

5) სუფთა-წერა, კალლიგრაფია და ცუდის ხელის გასწორება.

სწავლა დაიწყება 1901 წ. 15 ენკენისთვიდან, ნასადილევს, პერიოდულად ყოველ ოთხ-თვის შემდეგ.

მსურველთ ვთხოვ მომმართონ წერილით ან პირადად: კუკიაში, ნიკოლოზის ქუჩა, საკუთ. სახლი, № 48, ყოველ-დღე, საღამოს 4 საათიდან 6-მდე.

ზემოხსენებული სახელმძღვანელო იყიდება 3 მანათად და 50 კაპ. ტფილისში და აგრეთვე რუსეთის წიგნების ცნობილ მაღაზიებში. ვინც პირდაპირ ავტორიდან გამოიწერს, ფასდადებისათვის არაფერს იხდის.

ბუჰგალტერიის კურსის შესწავლის ფასი 60 მანათი. (10—3)

ნახშირის საწყობი

იაგორ მამინაიშვილისა

ვერის მოედანზე, ყაფანთან.

იყიდება საუკეთესო გაცხავებული და მშრალი **ნახშირი.**

შინ მიტანით 1 ფუთი 40 კაპ.

ტფილისის ქალაქის გამგეობა

ამით აცხადებს, რომ 20 ამა ავგისტოს, დილით 12 საათზე, მისის თანადასწრებით დანიშნულია ვაჭრობა ბულვარის ქუჩის სადგურიდან ელისაბედის ქუჩამდე მოკირწყვლის იჯარით გასაცემად. აღნიშნული ქუჩა ზომით 1600 ოთხ. კუთხ. საქენის პოლიციის მე-10 ნაწილში, რომლის მოკირწყვლის ფასი 4000 მანეთია.

ვისაც ჰსურ ვას ჭრობაში მონაწილობა მიიღოს, პირობების გასასინჯ შეიძლება გამგეობის მესამე განყოფილებაში ყოველ საქმე დღეს, დილის 8 საათიდან ნაშუადღევის 1-მდე. (ნ. 3—1)

პანსიონი

და მოსამზადებელი სკოლა

გ. ი. ტომასისა

ელისაბედის და კიროჩნი ქუჩების კუთხე № 95/18 იღებენ ორივე სქესის ბავშვებს სწავლა დაიწყება 1-ლ სექტემბრიდან. (5—2)

დაარსდა ქალაქ ტფილისში

პირველი

ცინკოგრაფია

წიგნების გამომც. ქართველთა ამხანაგობისა.

(ვანქის დიდი ქ., № 27. ტელეფონი № 372)

კლიშეების გაკეთება შეიძლება ფოტოგრაფიული სურათებიდან და ხელით ნახატიდან. შეიძლება გადაღება ძველი ნაწერების ნიმუშებისა, სიგელებისა და სხვ. ქალაქ გარეშე მცხოვრებთ შეუძლიანთ გადასაღები დედანი ფოსტით გამოგზავნონ. გაკეთებული კლიშე გაეგზავნებათ ფასის ზედ-დადებით. (1000—23)

ქუთაისში, ვ. ბეჟანეიშვილის მაღაზიაში, იყიდება გაზეთ „ცნობის ფურცლი“-ს ნომრები.

ფასი თითო ნომრისა 3 კაპეიკი.

საავთიაქო საქონლით მოვაჭრე

ამიერ კავკასიის ფარმაცევტთა ამხანაგობის

დეპო

იმყოფება ტფილისში მუხრანიანთ ქუჩაზე, ქალაქის სამკურნალოს გვერდზე.

ამხანაგობა, სამკურნალო წამლებისა და სადასტაქრო მასალა-იარაღის გარდა, ჰყიდის ავადმყოფთა მოსავლელ და ოჯახში სახმარებელ ყოველ-გვარ საჭირო საგნებს: სარეცხისათვის, საჭმელებისათვის, ჭურჭლისათვის და სხვ.

დეპოში ბლომად მოიპოვება აგრეთვე საზღვარ-გარეთისა და რუსეთის ცნობილ ფირმების პარფიუმერია და კოსმეტიკა (საპირფარეშო სამკაული).

განყოფილება

სასახლის ქუჩაზე, დ. ზ. სარაჯიშვილის სახლში.

განყოფილებას განაგებს ილ. გ. ჩუბინაშვილი.

ადრესი ფოსტისა: Тифлисъ, т—во Фармацевтовъ—провизору Алхазову. (100—41)

ტელეფონი № 741.

ადრესი ტელეგრამის: Тифлисъ, „Фармацевтика“.

Всемiрная Выставка въ Парижѣ 1900 г.

1-е. Единственный заводъ въ Россiи, удостоенный высшей награды—**золотой медали специально за коньякъ;**

2-е **Золотая медаль за ликеры и водки.**

ЗАВОДСКАЯ МАРКА

ГЛАВНАЯ КОНТОРА

Д. З. САРАДЖЕВА

въ Тифлисѣ.

Къ предстоящей Выставкѣ въ Тифлисѣ приготовленъ новый сортъ столоваго вина **по способу казенной монополiи** и съ 20-го iюля выпущенъ въ продажу подъ этикетомъ:

„СѢВЕРНОЕ ВИНО № 100“.

Вино это разлито въ монопольной (конусообразной) посудѣ; этикетъ на оборотѣ снабженъ надписью: **„Изъ ректификованнаго предварительно фильтрованнаго хлѣбнаго спирта собственнаго Владикавказскаго Винокуреннаго завода“.**

Съ того же числа выпущенъ въ монопольной же посудѣ особый сортъ вина подъ названiемъ:

„НАРОДНОЕ ОЧИЩЕННОЕ ВИНО“. (3—3)

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 14 Августа 1901 г.
ელექტრონით მბეჭდავი სტამბა წიგნების გამომც. ქართვ. ამხანაგობისა